

Kənd Təsərrüfatı və Ərzaq Məhsulları üzrə Dünya Bazarı Konyukturasına dair Qısa İcmal

Avqust 2024

Mündəricat

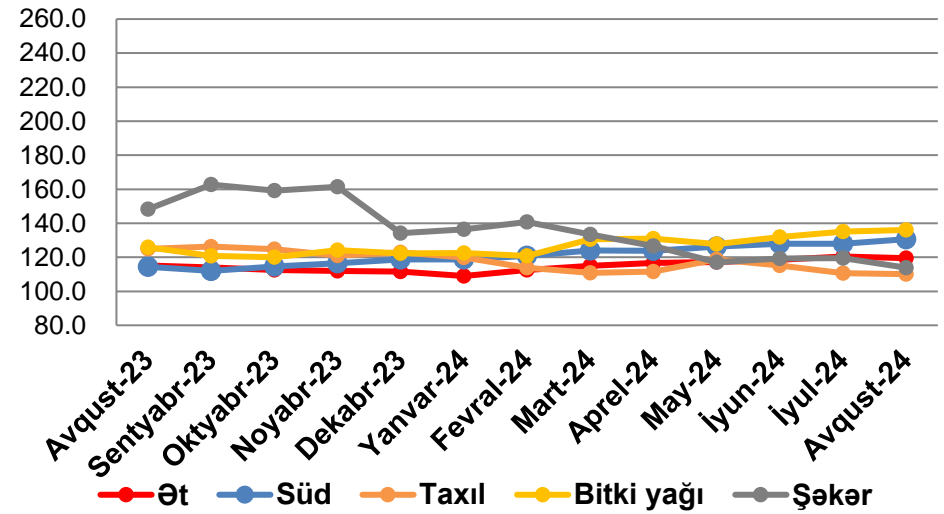
FAO-nun global ərzaq qiymətləri indeksinə dair hesabatı.....	2
Buğda üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal.....	3
Rusiya buğdasının ixrac qiyməti	6
Arpanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal	7
Düyünün dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal	8
Qarğıdalının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal	9
Pambıq üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal.....	10
Pambığın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal	11
Xam ipəyin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal	12
Quru baramanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal.....	13
Günəbaxan yağının Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal.....	14
Zeytun yağının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal	15
Çayın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal.....	16
Şəkərin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal.....	17
Soyanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal.....	18
Mal ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal	19
Qoyun ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal	20
Donuz ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal	21
Quş ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal.....	22
Südü dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal.....	23
Gübrənin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal.....	25

FAO-nun global ərzaq qiymətləri indeksinə dair hesabatı (FAO-nun 6 sentyabr 2024-cü il tarixli açıqlaması)

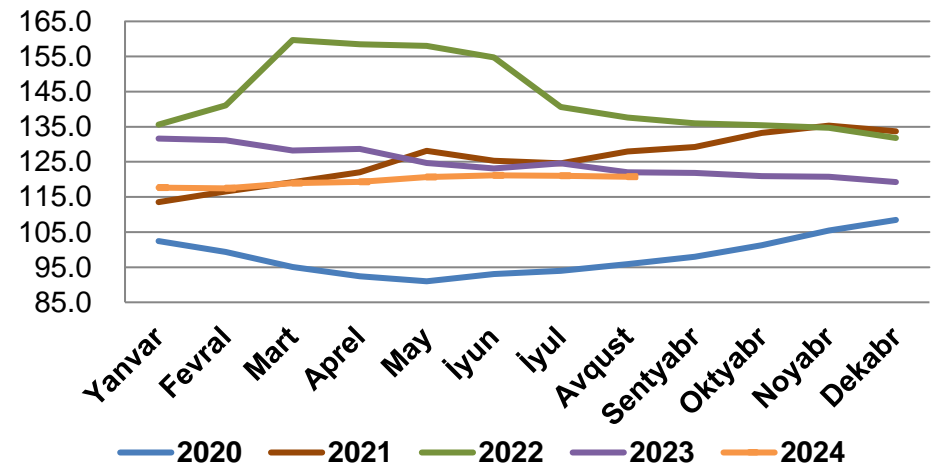
FAO-nun Ərzaq Qiymətləri İndeksi 2024-cü ilin avqust ayında əvvəlki aya nisbətən aşağı olub.

- ✚ **Global Ərzaq Qiyməti İndeksi** 2024-cü ilin avqust ayında orta hesabla 120.7 bənd təşkil edib ki, bu da iyul ayı ilə müqayisədə 0.3% (0.3 bənd), ötən ilin avqust ayı ilə müqayisədə isə 1.1% (1.3 bənd) **azdır**.
- ✚ **Ət Məhsullarının Qiymət İndeksi** avqust ayında orta hesabla 119.5 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 0.7% (0.9 bənd) az, ötən ilin avqust ayı ilə müqayisədə isə 3.8% (4.3 bənd) **çoxdur**.
- ✚ **Süd Məhsullarının Qiymət İndeksi** avqust ayında orta hesabla 130.6 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 2.2% (2.8 bənd), ötən ilin avqust ayı ilə müqayisədə isə 14.2% (16.3 bənd) **çoxdur**.
- ✚ **Taxıl Qiyməti İndeksi** avqust ayında orta hesabla 110.1 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 0.5% (0.6 bənd), ötən ilin avqust ayı ilə müqayisədə isə 11.9% (14.9 bənd) **azdır**.
- ✚ **Bitki Yağlarının Qiymət İndeksi** avqust ayında orta hesabla 136.0 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 0.8% (1.0 bənd), ötən ilin avqust ayı ilə müqayisədə isə 8.1% (10.2 bənd) **çoxdur**.
- ✚ **Şəkər Məhsullarının Qiymət İndeksi** avqust ayında orta hesabla 113.9 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 4.7% (5.7 bənd), ötən ilin avqust ayı ilə müqayisədə isə 23.2% (34.3 bənd) **azdır**.

FAO-nun ərzaq qiymətləri indeksi, məhsullar üzrə, aylıq (2014-2016-cı illər 100 götürülüb)

FAO-nun ərzaq qiymətləri indeksi, illik (2014-2016-cı illər 100 götürülüb)

Mənbə: <http://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex/en/>

Buğda üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal

(ABŞ-ın Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin 12 Sentyabr 2024-cü il tarixli hesabatı əsasında hazırlanıb)

- 2024/2025-ci məhsul ili üzrə qlobal buğda istehsalının 2023/2024-cü ilə nəzərən 6 milyon ton artaraq 797 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.

Dünya üzrə buğda bazarının tələb-təklif balansı, milyon ton

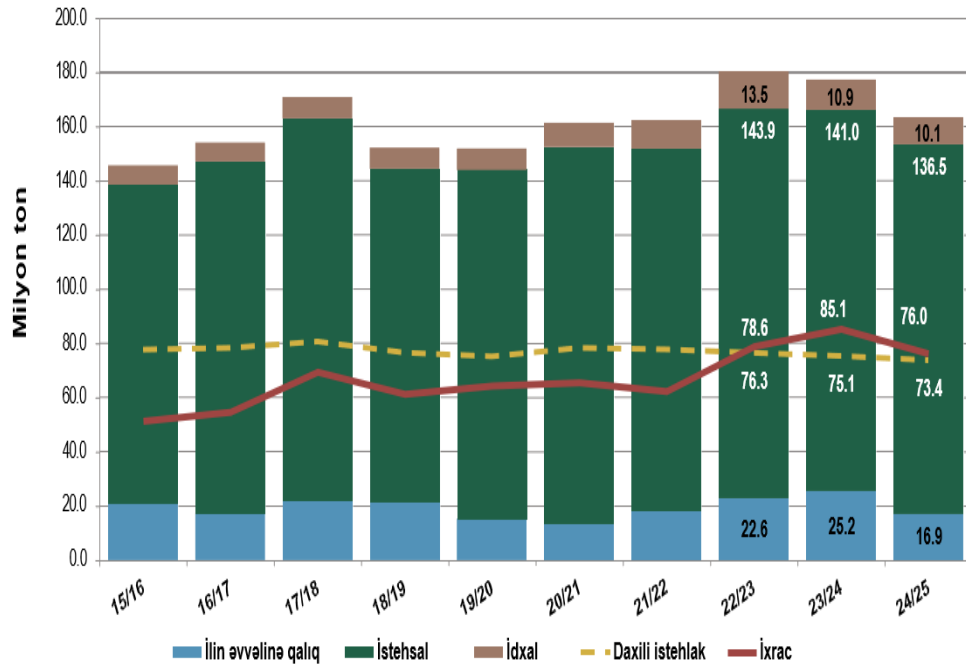
		2022/2023	2023/2024	2024/2025
TƏKLİF	İlin əvvəlinə qalıq	274	274	265
	İstehsal	789	791	797
	Cəmi təklif	1063	1064	1062
TİCARƏT	İdxal / İxrac	222	221	217
TƏLƏB	Ərzaq və toxum	637	639	653
	Yem	153	160	152
	Cəmi istifadə	789	799	805
İLİN SONUNA QALIQ		274	265	257
DÜNYA ÜZRƏ EHTİYATLARIN İSTEHLAKA NİSBƏTİ		35%	33%	32%

Mənbə: <https://www.uswheat.org/market-information/supply-and-demand/>

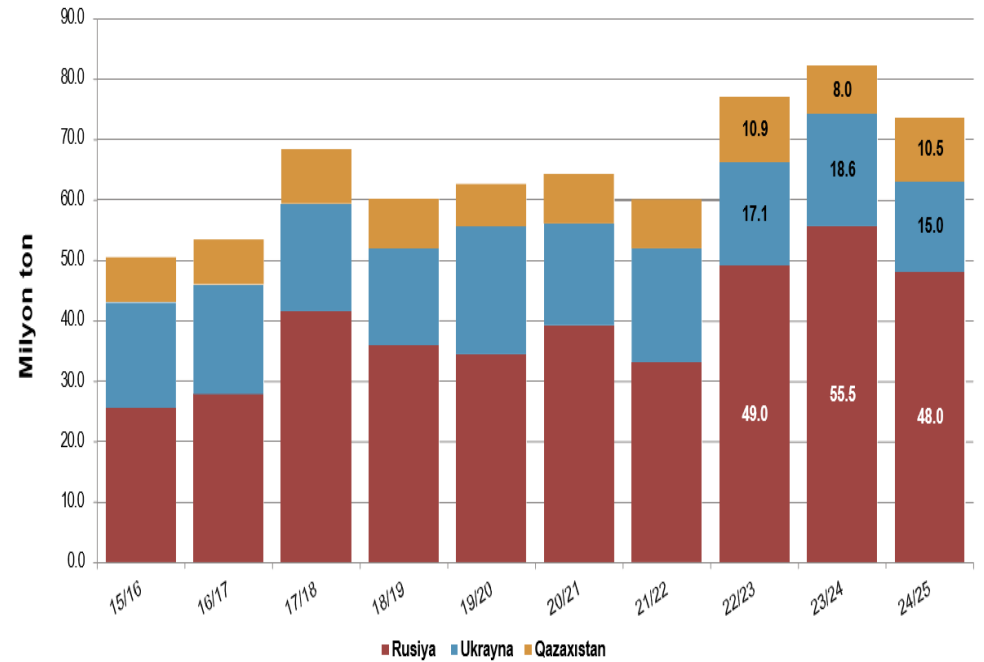
- Məcmu təklifin həcm göstəricisinin 2023/2024-cü məhsul ili ilə müqayisədə 2 milyon ton azalaraq 1062 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.
- Qlobal buğda ehtiyatları həcmnin 2023/2024-cü məhsul ili ilə də müqayisədə 2024/2025-ci məhsul ilində 3.0% azalacağı və 257 milyon tona enəcəyi gözlənilir. Nəticədə dünya üzrə ehtiyatların istehlaka nisbəti göstəricisi 32% səviyyəsində olacaq.
- Ötən mövsümə nəzərən cari mövsümdə əsas buğda ixracatçısı olan ölkələrdə ilin əvvəlinə olan qalıq həcmnin 7 milyon ton azalaraq 60 milyon ton, istehsal həcmnin isə 2023/2024-cü məhsul ili ilə müqayisədə 0.5% azalaraq (384 milyon ton) olacağı gözlənilir. Bununla da əsas ixracatçı ölkələr üzrə ümumi təklif səviyyəsi 9 milyon ton az (444 milyon ton) olacaq.

- ✚ Dünya buğda ticarətinin 2024/2025-ci məhsul ilində əvvəlki məhsul ili ilə müqayisədə 1.8% azalaraq 217 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.
- ✚ Çində ilin əvvəlinə olan qalıq həcmnin 2023/2024-cü məhsul ili ilə müqayisədə 4 milyon ton azalaraq 135 milyon ton olacağı gözlənilir.
- ✚ Qara dəniz regionu ölkələri qrupu üzrə əvvəlki məhsul ilinə nəzərən 2024/2025-ci məhsul ilində istehsal həcmnin 3.2% azalaraq 136.5 milyon ton, ixracın isə 10.7% azalaraq 76.0 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.

Qara dəniz ölkələri qrupu üzrə icmal

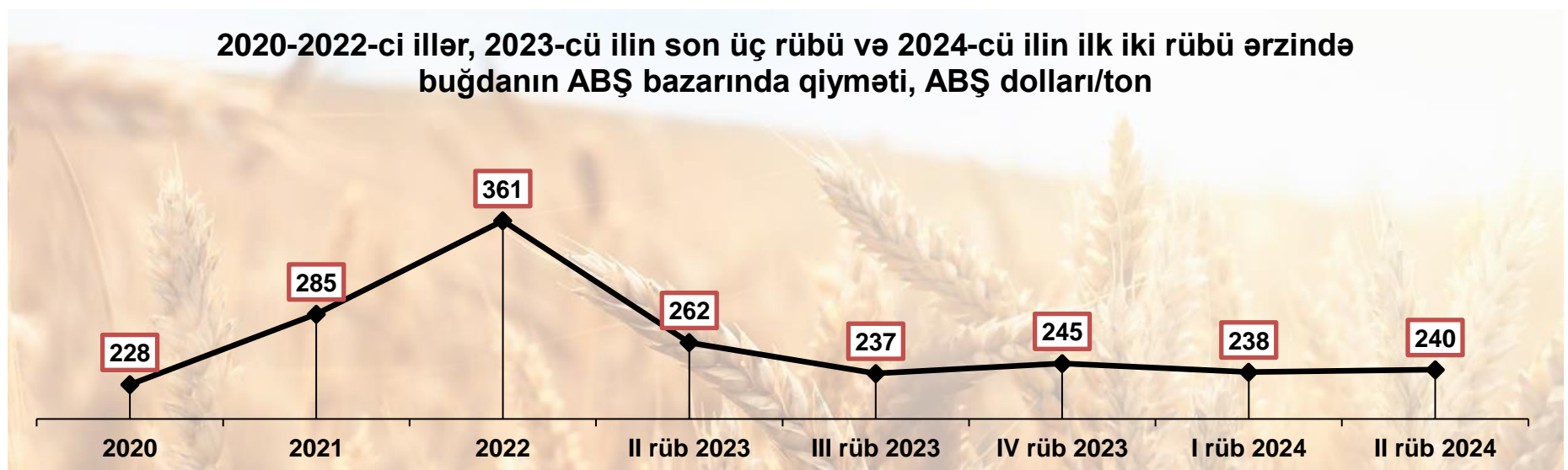
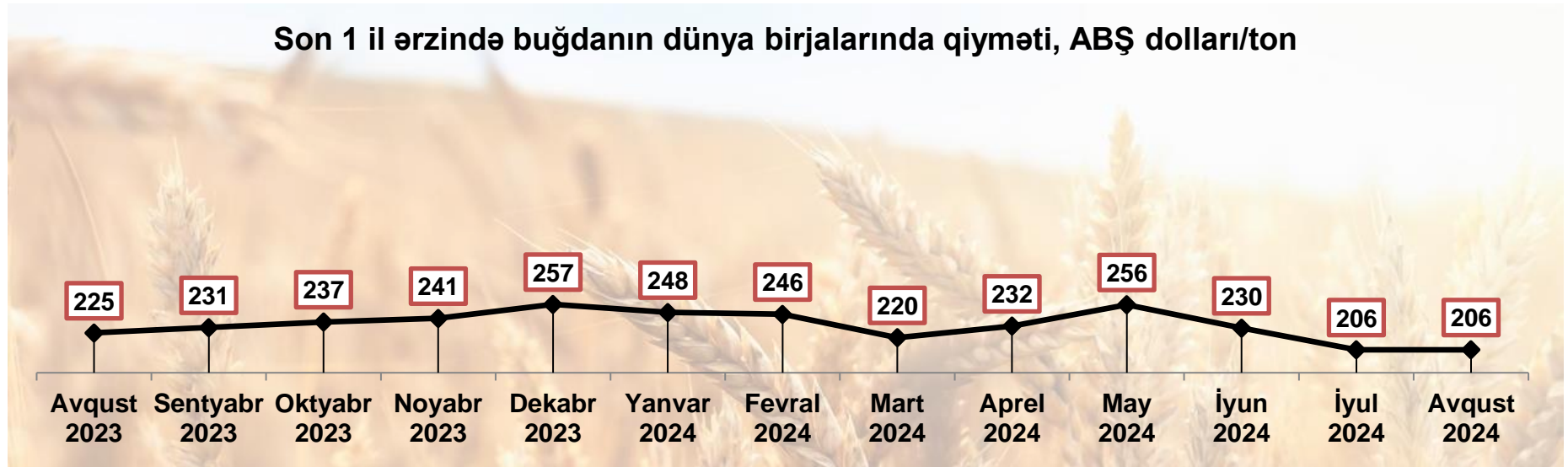
Qara dəniz ölkələri qrupu üzrə ixrac

Mənbə: www.uswheat.org

Bu qrupda əsas istehsalçılar Rusiya, Ukrayna və Qazaxıstandır.

➤ 2024-cü ilin avqust ayında buğdanın qiyməti əvvəlki aya nisbətən dəyişməz olaraq 206 ABŞ dolları/ton səviyyəsində qərarlaşmışdır.

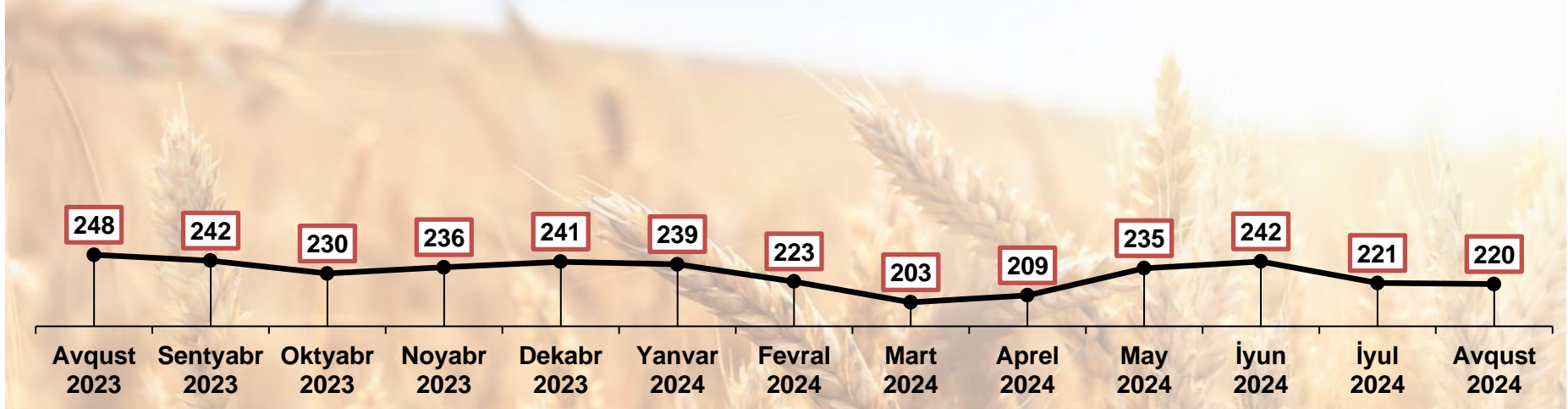

Mənbə: <https://fpma.fao.org/qIEWS/fpmat4/#/dashboard/tool/international>

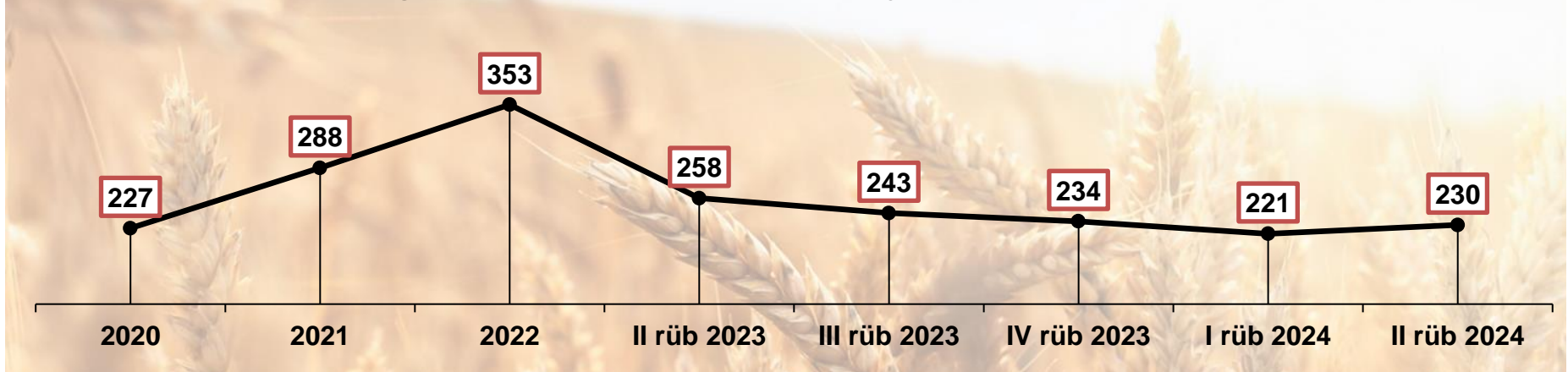
Rusiya buğdasının ixrac qiyməti

➤ Rusiya buğdasının ixrac qiyməti avqust ayında əvvəlki aya nisbətən 0.5% azalaraq 220 ABŞ dolları/ton təşkil etmişdir.

Son 1 il ərzində Rusiya buğdasının ixrac qiyməti, ABŞ dolları/ton

2020-2022-ci illər, 2023-cü ilin son üç rübü və 2024-cü ilin ilk iki rübü ərzində buğdanın Rusiya bazarında ixrac qiyməti, ABŞ dolları/ton

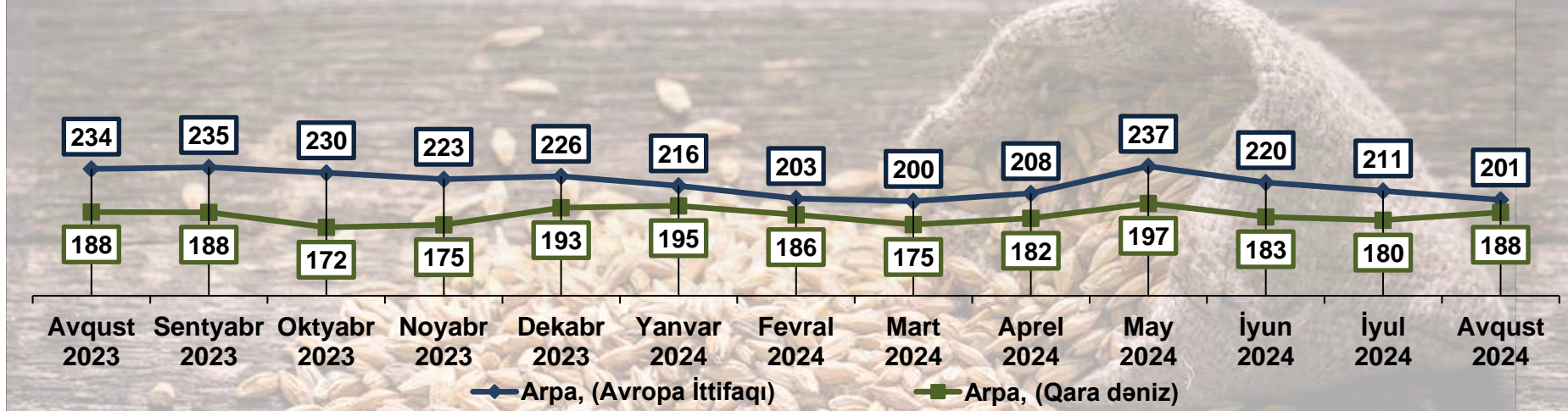

Mənbə: <https://fpma.fao.org/qIEWS/fpmat4/#/dashboard/tool/international>

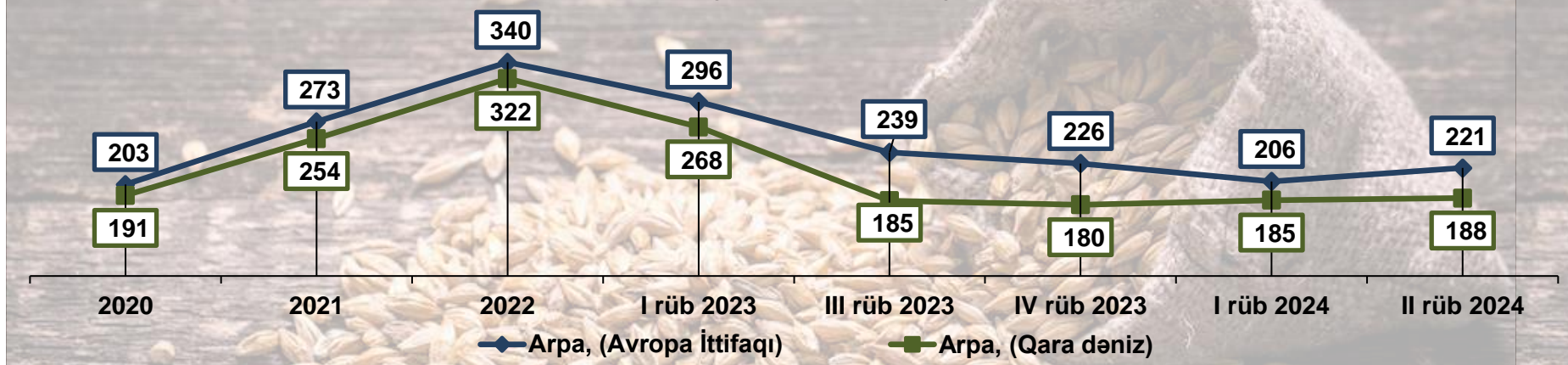
Arpanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➤ 2024-cü ilin avqust ayında Avropa İttifaqı arpasının qiyməti əvvəlki ayla müqayisədə 4.5% azalaraq 201 ABŞ dolları, Qara dəniz arpasının qiyməti isə 4.6% artaraq 188 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.

Son 1 il ərzində arpanın dünya bazarında qiyməti, ABŞ dolları/ton

2020-2022-ci illər, 2023-cü ilin son üç rübü və 2024-cü ilin ilk iki rübü ərzində arpanın dünya bazarında qiyməti, ABŞ dolları/ton

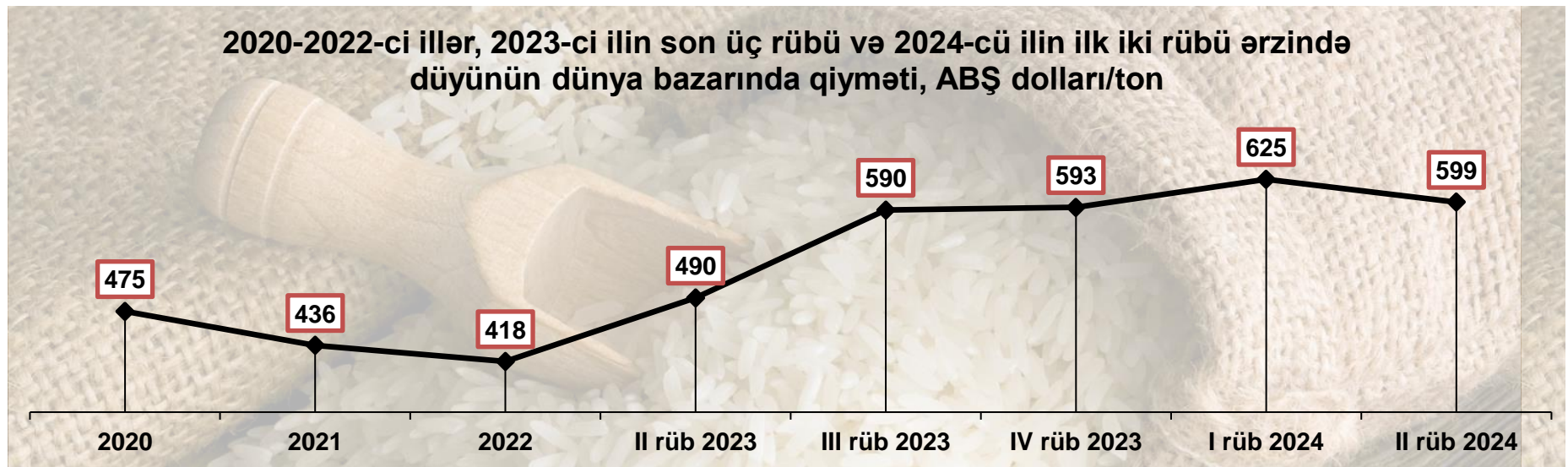

Mənbə: <https://fpma.fao.org/qiews/fpmat4/#/dashboard/home>

Düynün dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

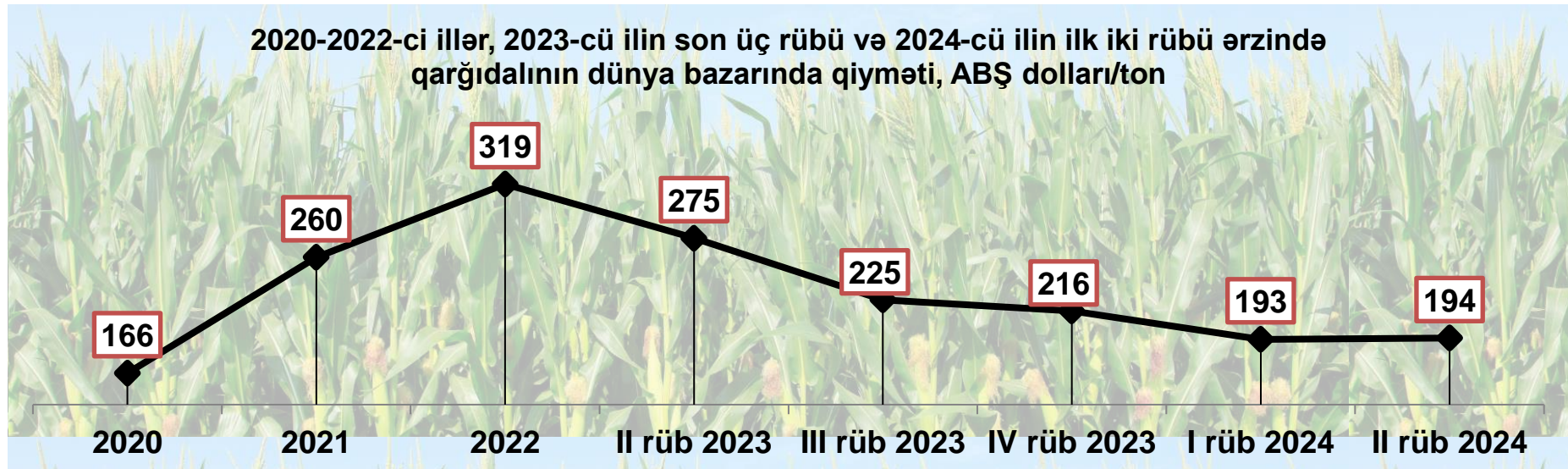
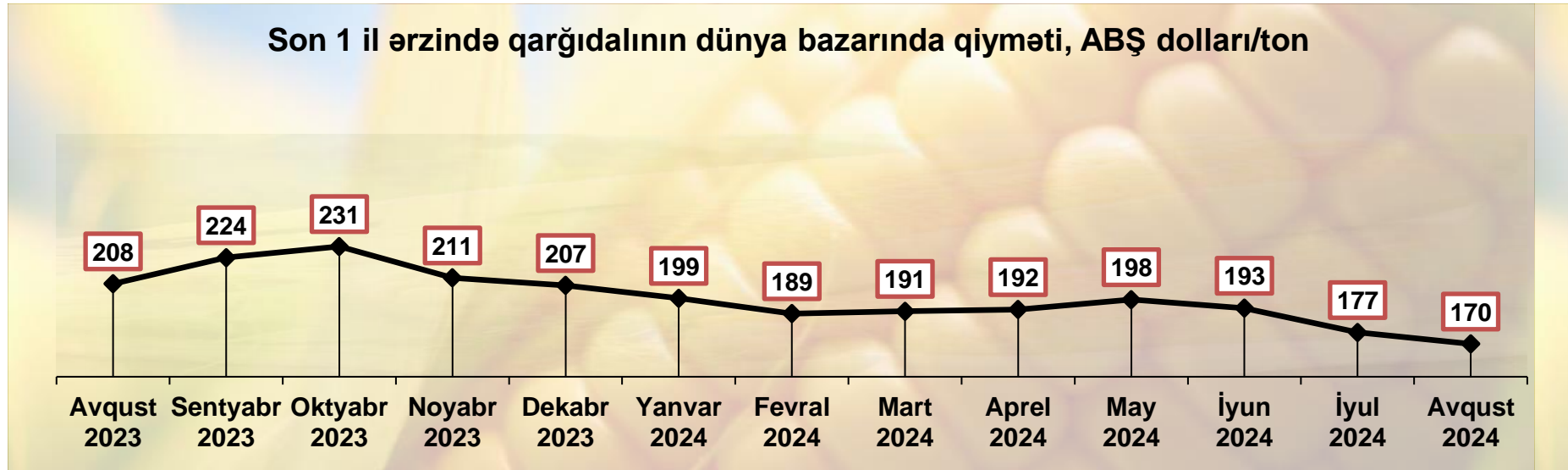
➤ 2024-cü ilin avqust ayında düynün qiyməti əvvəlki aya nisbətən 0.7% azalaraq 567 ABŞ dolları/ton səviyyəsində qərarlaşmışdır.

Mənbə: <https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1>

Qarğıdalının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➤ Qarğıdalının dünya bazarı qiymətində qeyri-sabitlik müşahidə olunur. Avqust ayında qiymət əvvəlki aya nisbətən 4.0% azalaraq 170 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.

Mənbə: <https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1>

Pambıq üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal

➤ Dünya üzrə pambıq balansına əsasən, 2024/25-ci məhsul ilində pambıq istehsalının 2023/24-cü məhsul ili ilə müqayisədə 2.4% artaraq 25.3 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.

Cədvəl 1. Dünya üzrə pambıq balansı (*Çin də daxil olmaqla*), milyon ton

	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/24	2024/25 Avqust	2024/25 Sentyabr
İlin əvvəlinə qalıq	18.2	15.9	15.5	16.5	16.5	16.5
İstehsal	24.8	24.9	25.4	24.7	25.6	25.3
Təklif	43.0	40.7	40.8	41.3	42.1	41.8
Fabrik istehlakı	27.1	25.2	24.5	24.6	25.3	25.2
İlin sonuna qalıq	15.9	15.5	16.5	16.5	16.9	16.7
Qalıq/İstehlak nisbəti	58.5%	61.3%	67.4%	66.8%	66.8%	66.1%

Cədvəl 2. Çinin pambıq balansı, milyon ton

	2022/23	2023/24	2024/25 Avqust	2024/25 Sentyabr
İlin əvvəlinə qalıq	7.4	7.3	8.2	8.2
İstehsal	6.7	6.0	6.0	6.1
İdxal	1.4	3.3	2.2	2.1
Təklif	15.5	16.5	16.4	16.3
Fabrik istehlakı	8.2	8.3	8.3	8.3
İlin sonuna qalıq	7.3	8.2	8.1	8.0
İstehlak	8.2	8.3	8.3	8.3
Qalıq/İstehlak nisbəti	88.3%	98.8%	97.3%	96.8%

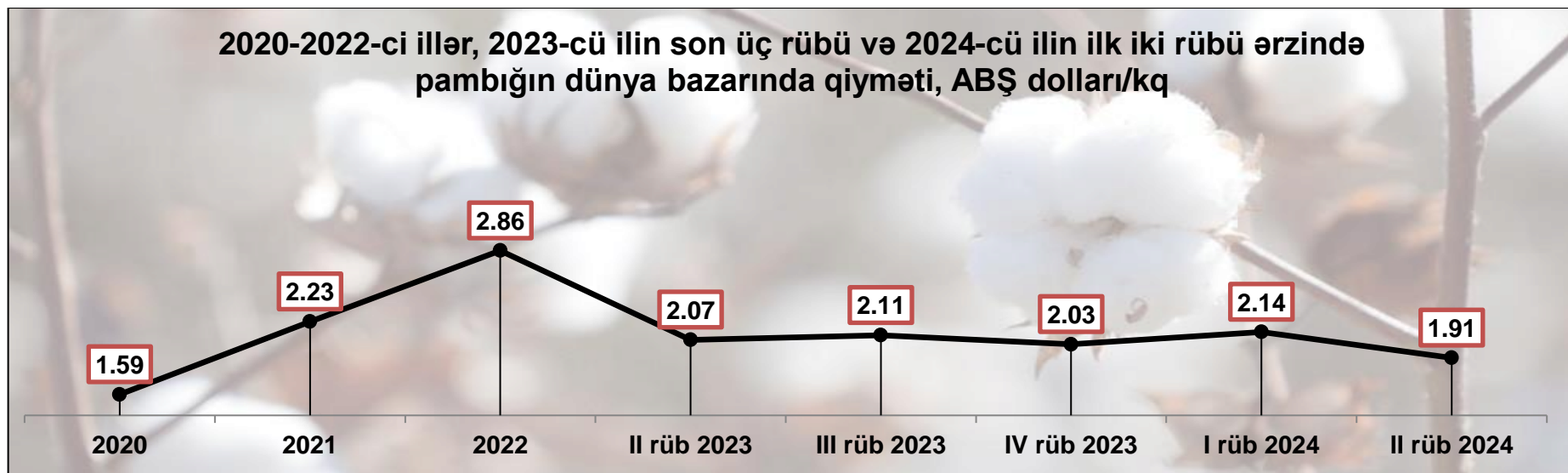
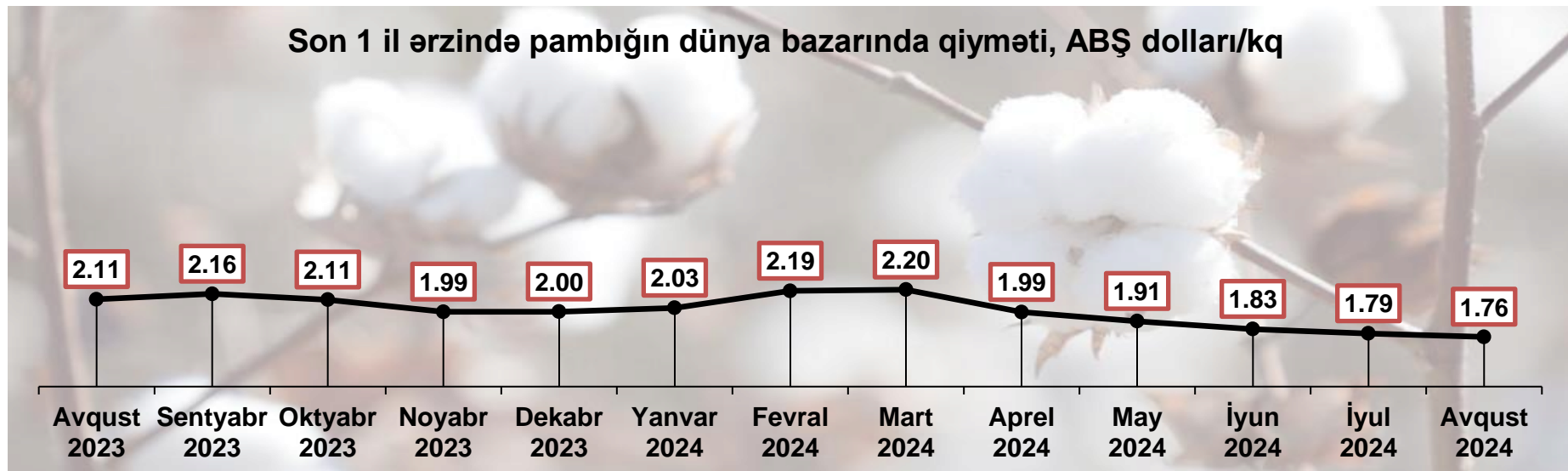
Cədvəl 3. Çin istisna olmaqla dünya pambıq balansı, milyon ton

	2022/23	2023/24	2024/25 Avqust	2024/25 Sentyabr
İlin əvvəlinə qalıq	8.0	9.3	8.3	8.3
İstehsal	18.7	18.8	19.6	19.3
Təklif	26.7	28.1	27.9	27.6
Fabrik istehlakı	16.3	16.4	17.0	16.9
Çinə ixrac	1.4	3.3	2.2	2.1
İstehlak	17.7	19.6	19.2	19.0
İlin sonuna qalıq	9.3	8.3	8.8	8.6
Qalıq/İstehlak nisbəti	52.5%	42.2%	46.0%	45.4%

Mənbə: <https://www.cottoninc.com/market-data/monthly-economic-newsletter/>

Pambığın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

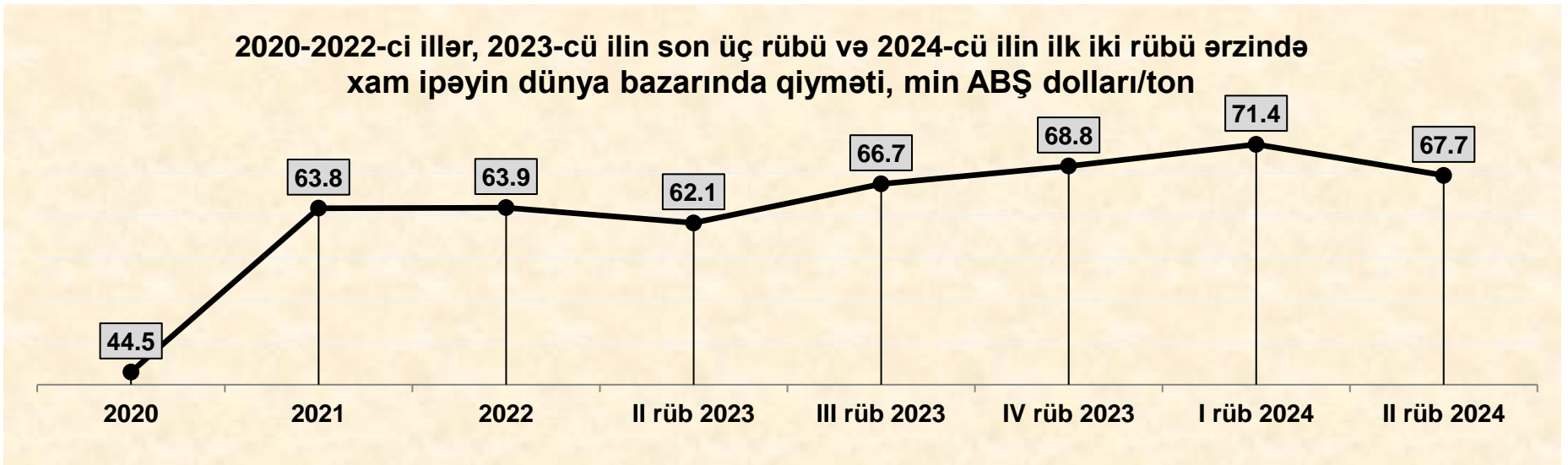
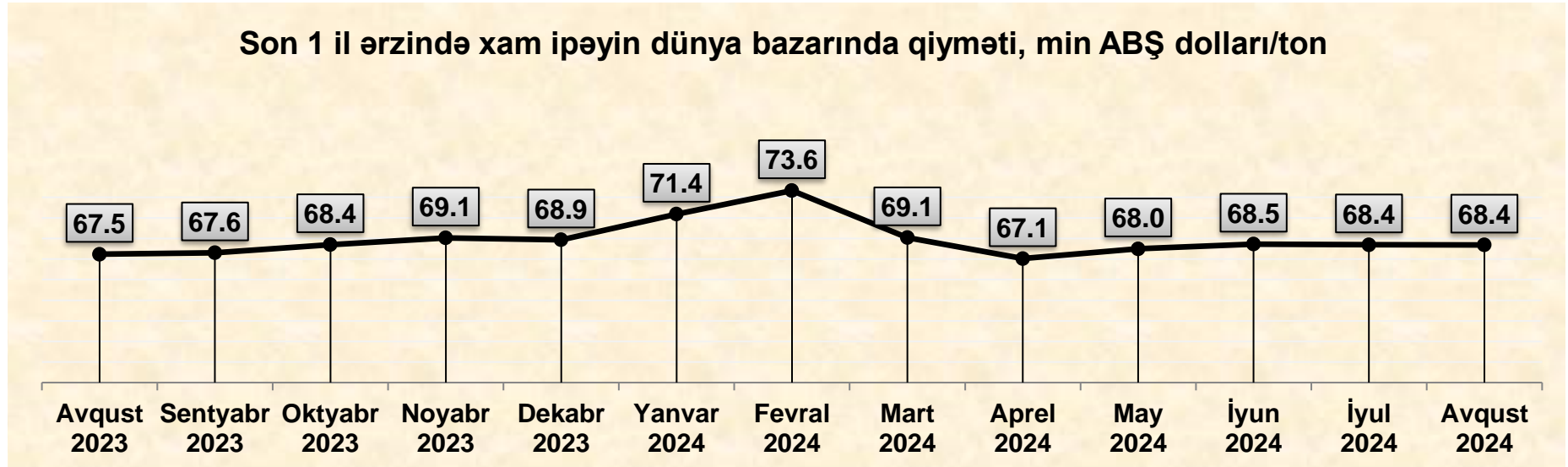
➤ Pambığın dünya bazar qiymətində aprel ayından azalma müşahidə edilir. Avqust ayında pambığın 1 kiloqramının qiyməti ("A Index") əvvəlki aya nisbətən 1.8% azalaraq 1.8 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.

Mənbə: <https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1>

Xam ipəyin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

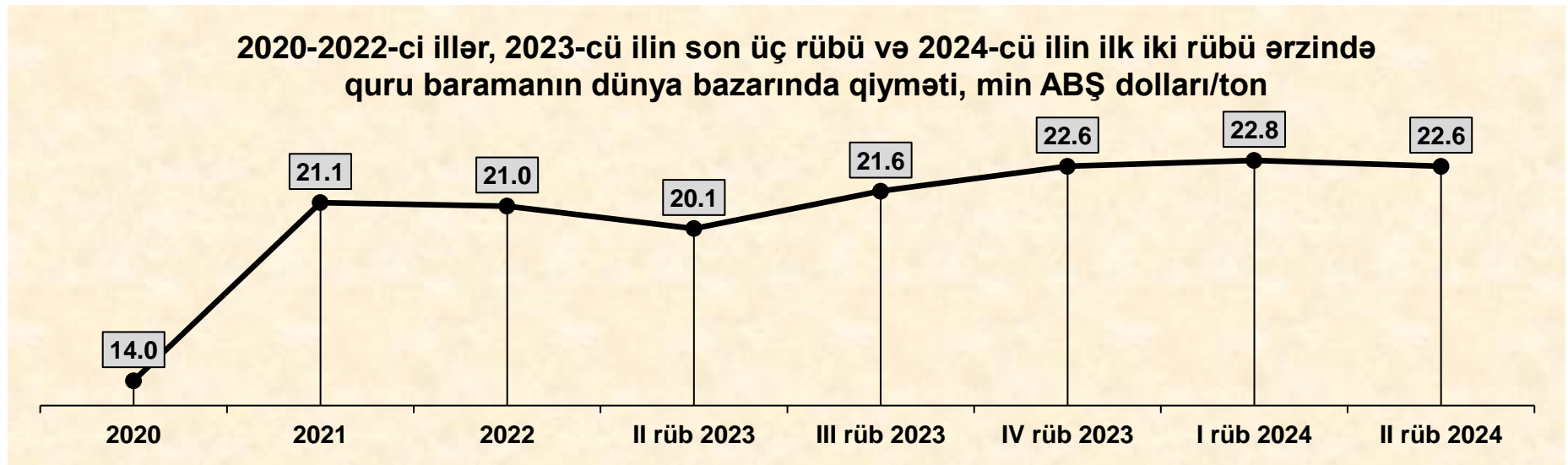
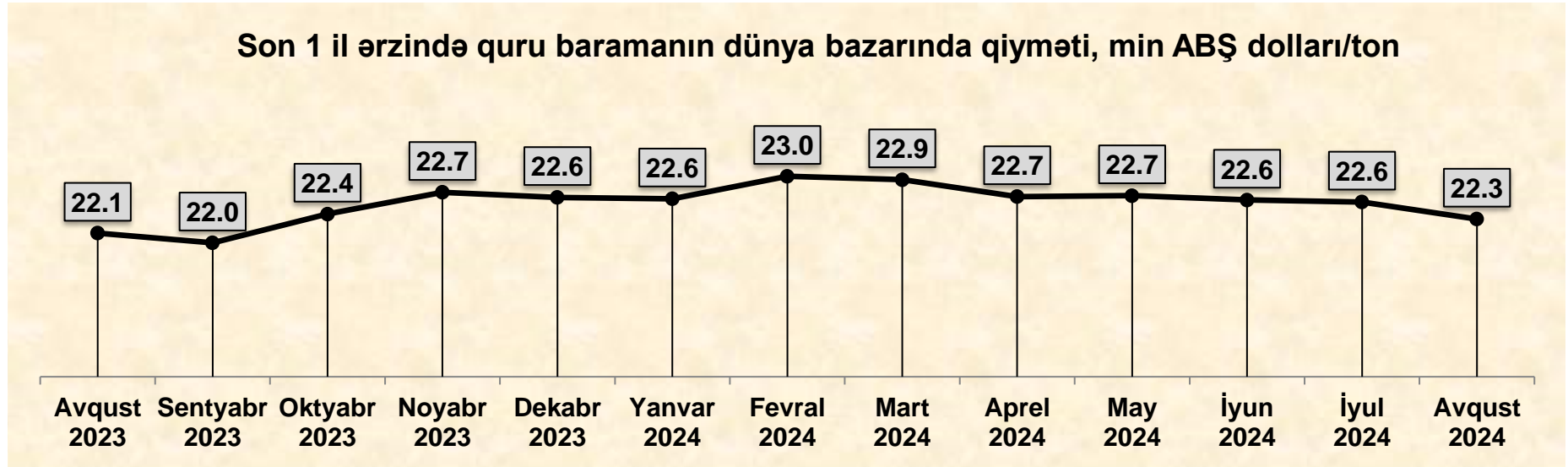
➤ 2024-cü ilin avqust ayında dünya bazarında xam ipəyin qiyməti əvvəlki aya nisbətən dəyişməz olaraq 68.4 min ABŞ dolları/ton səviyyəsində qərarlaşmışdır.

Mənbə: <https://businessanalytiq.com/procurementanalytics/index/raw-silk-price-index/>

Quru baramanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

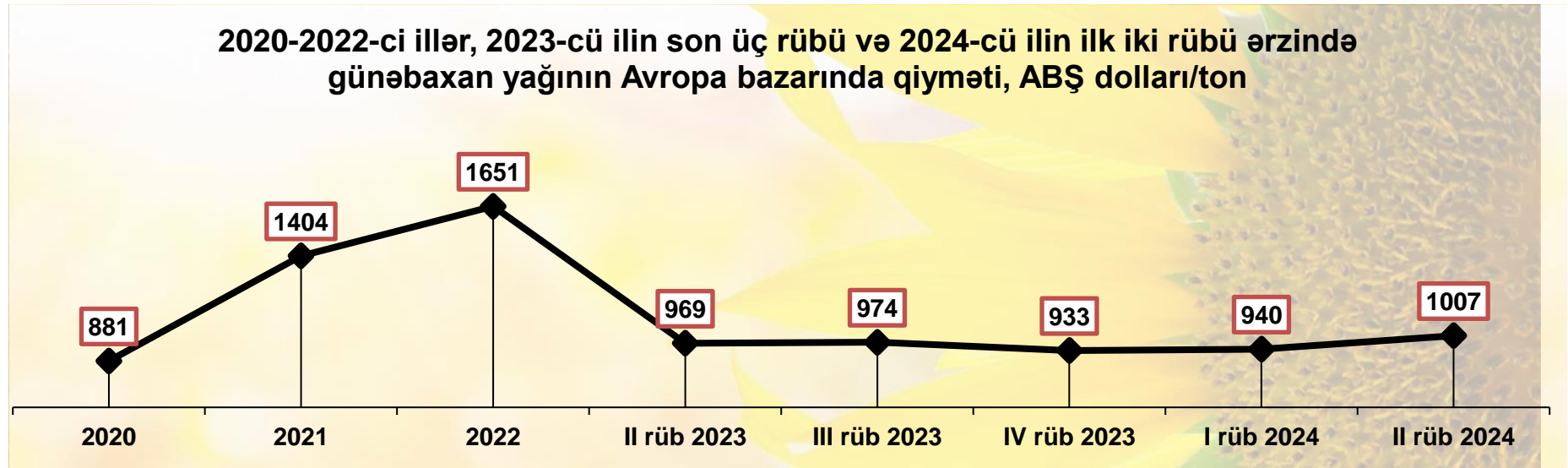
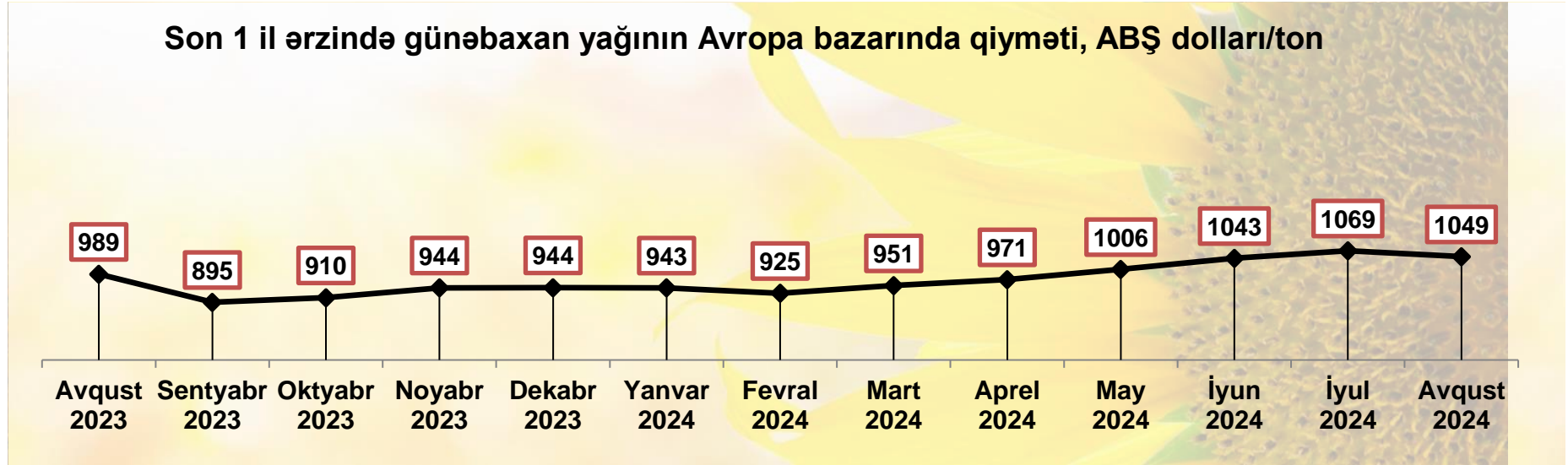
➤ 2024-cü ilin avqust ayında dünya bazarında quru baramanın qiyməti əvvəlki aya nisbətən 1.1% azalaraq tona 22.3 min ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.

Mənbə: <https://businessanalytiq.com/procurementanalytics/index/dried-cocoons-price-index/>

Günəbaxan yağının Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal

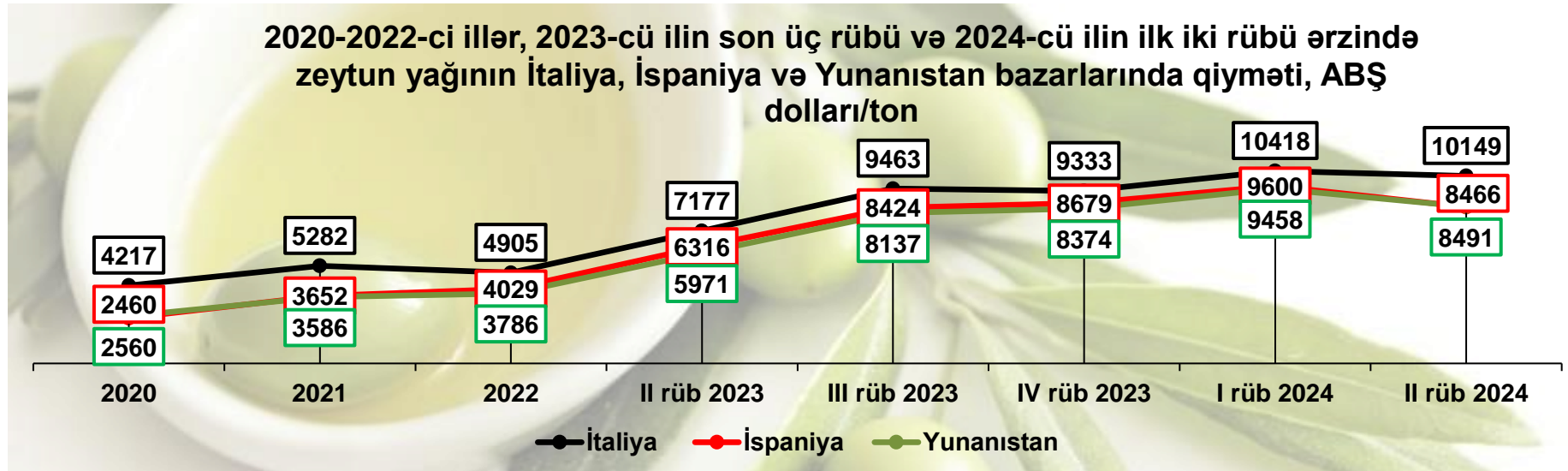
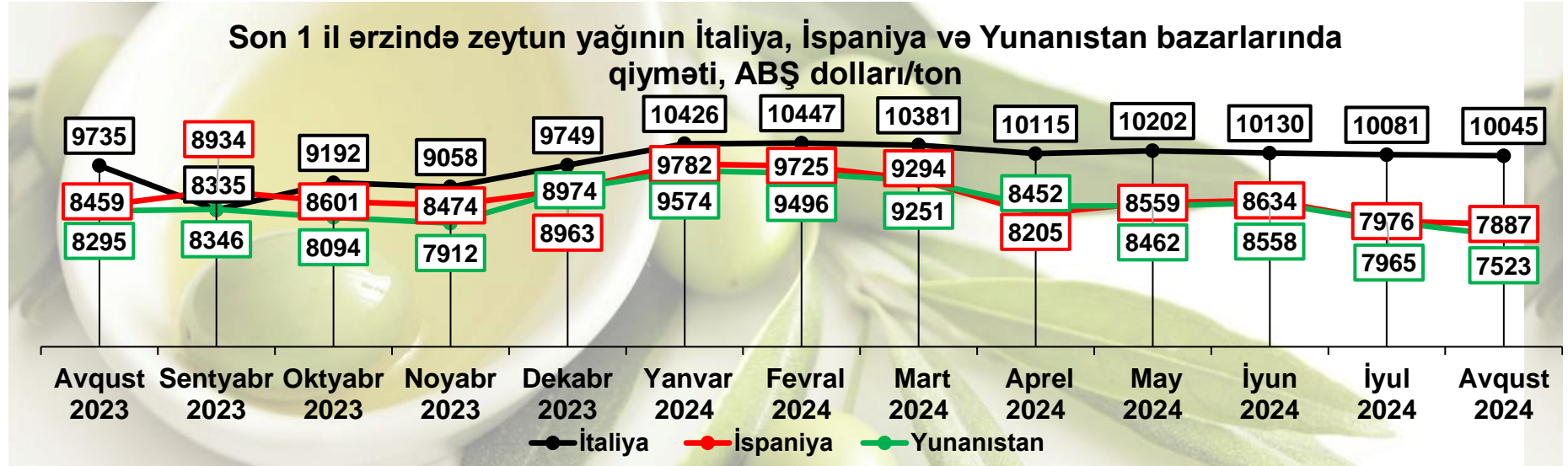
➤ Günəbaxan yağının qiymətində mart ayından başlayan artım avqust ayında azalma ilə əvəz olundu. Avqust ayında günəbaxan yağının 1 tonunun qiyməti əvvəlki aya nisbətən 1.9% azalaraq 1049 ABŞ dolları səviyyəsinə enmişdir.

Mənbə: <https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1>

Zeytun yağının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➤ 2024-cü ilin avqust ayında zeytun yağının 1 tonunun qiyməti əvvəlki aya nisbətən İtaliya bazarında 0.4%, İspaniya bazarında 1.1%, Yunanıstan bazarında isə 5.9% azalaraq müvafiq olaraq 10045, 7887 və 7523 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.

Mənbə: <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/prices.html>

Çayın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

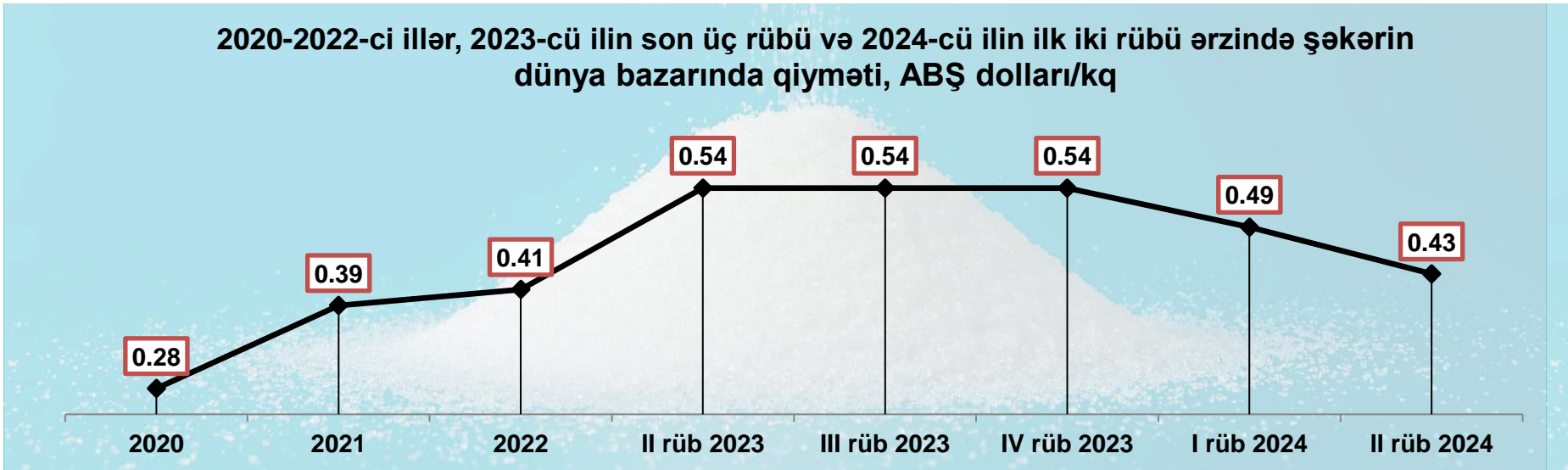
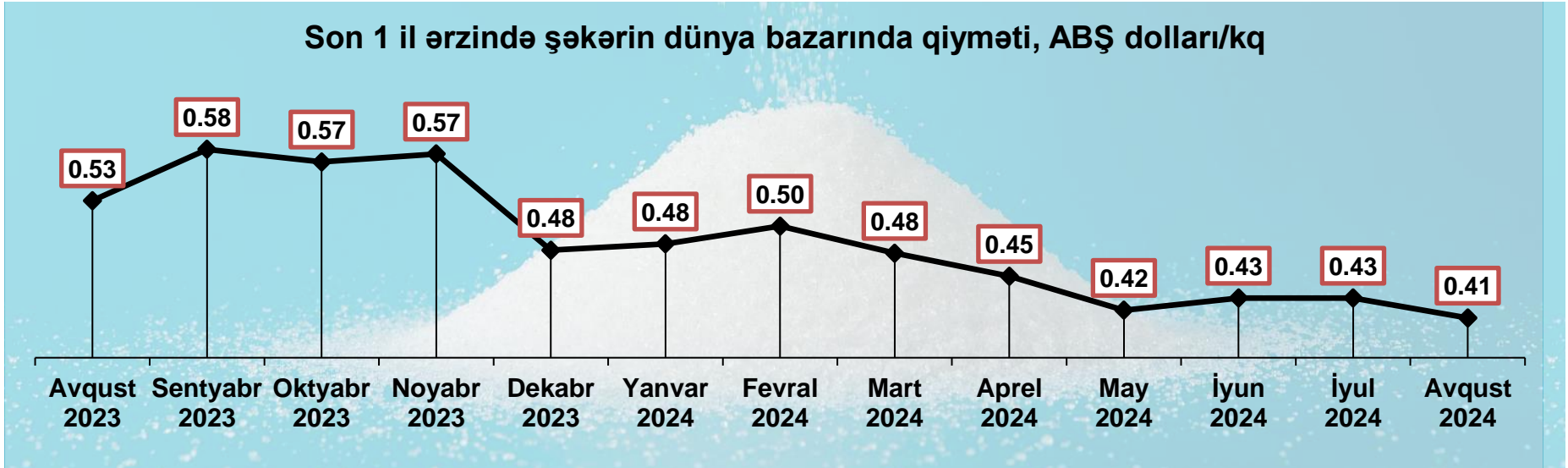
➤ Avqust ayında çayın 1 kiloqramının dünya bazarı qiyməti əvvəlki ayla müqayisədə 2.3% azalaraq 3.2 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.

Mənbə: <https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1>

Şəkərin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

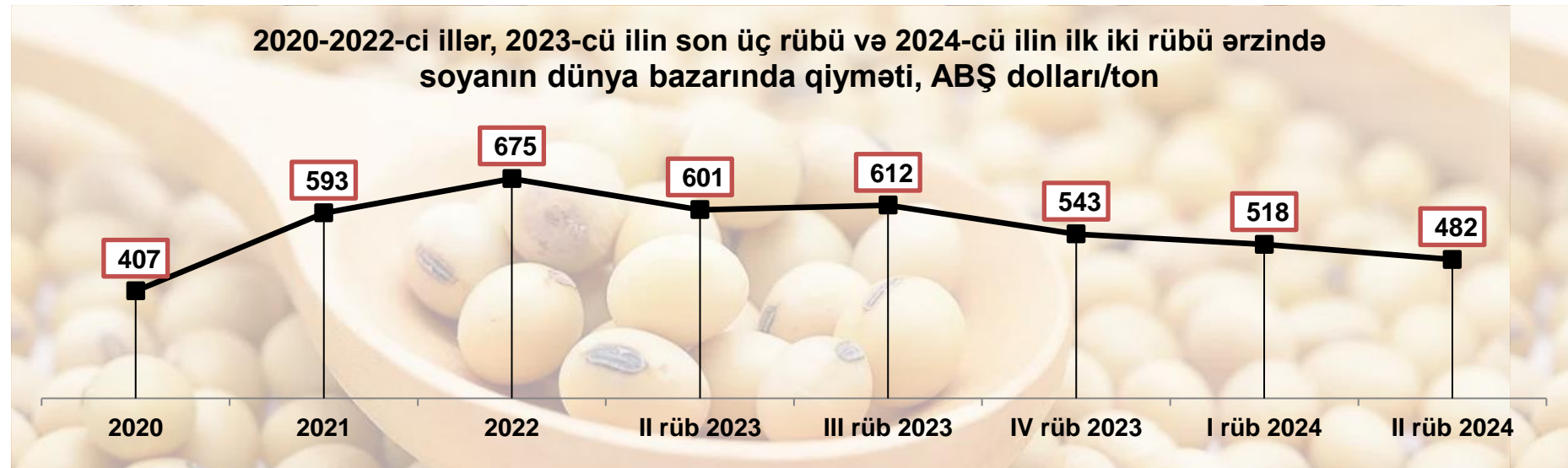
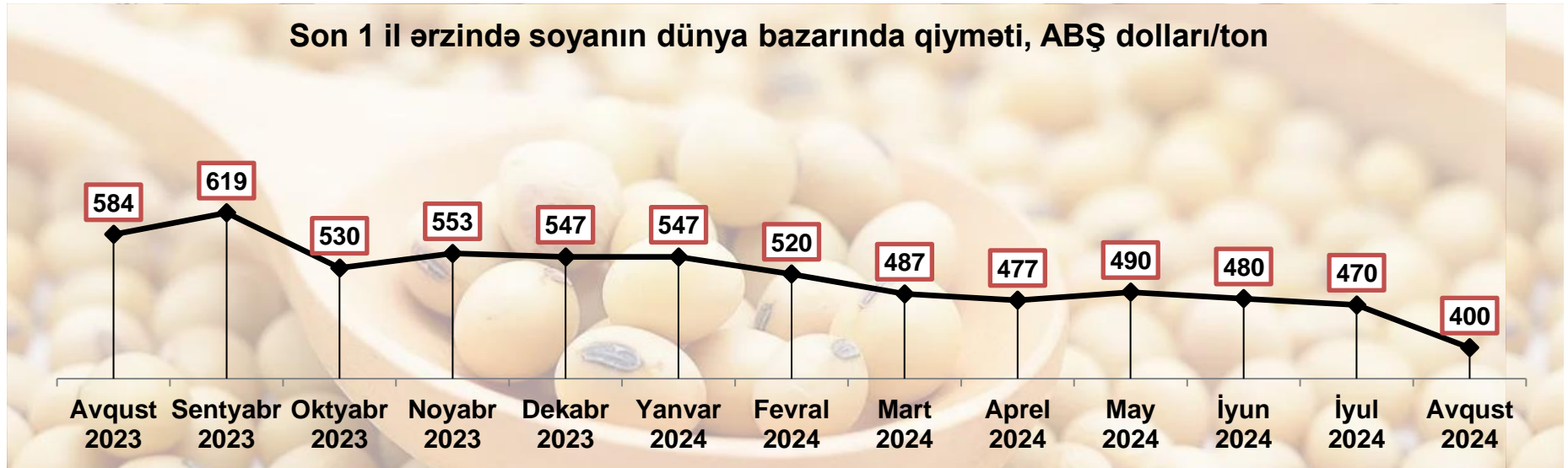
➤ 2024-cü ilin avqust ayında şəkərin dünya bazarı qiyməti əvvəlki aya nisbətən 4.7% azalaraq 0.41 ABŞ dolları/kq səviyyəsində qərarlaşmışdır.

Mənbə: <https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1>

Soyanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➤ Avqust ayında soyanın 1 tonunun qiyməti əvvəlki aya nisbətən 14.8% azalaraq 400 ABŞ dolları səviyyəsinə enmişdir.

Mənbə: <https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1>

Mal ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

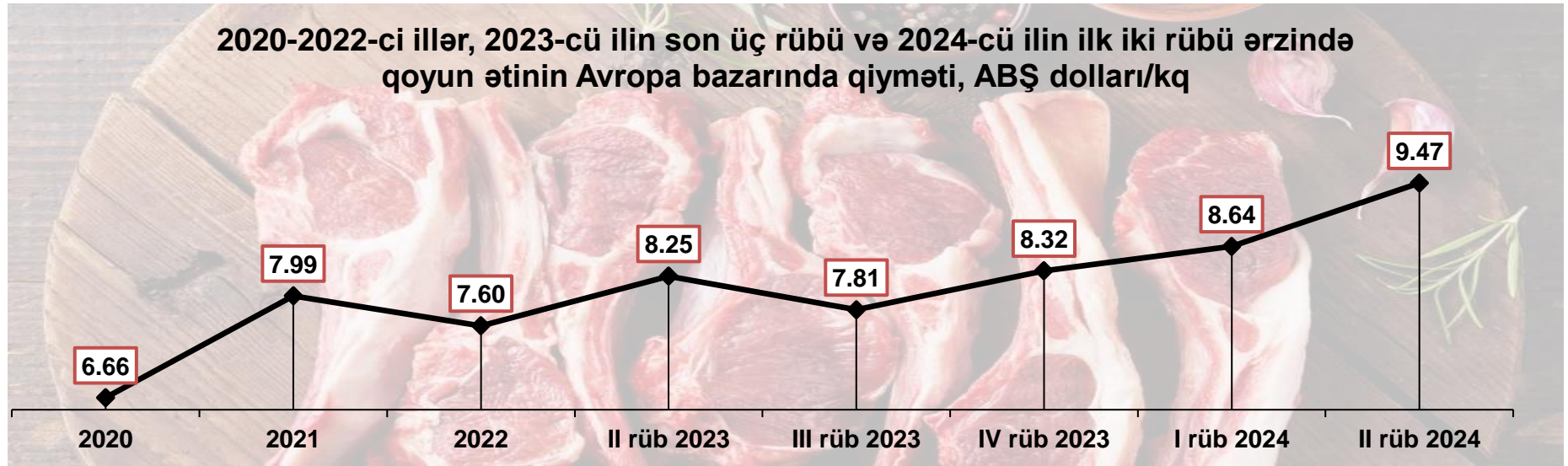
➤ Mal ətinin dünya bazar qiymətində qeyri-sabitlik müşahidə olunur. Avqust ayında 1 kiloqramının qiyməti əvvəlki aya nisbətən 2.5% artaraq 6.3 ABŞ dolları səviyyəsinə qalxmışdır.

Mənbə: <https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1>

Qoyun ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal

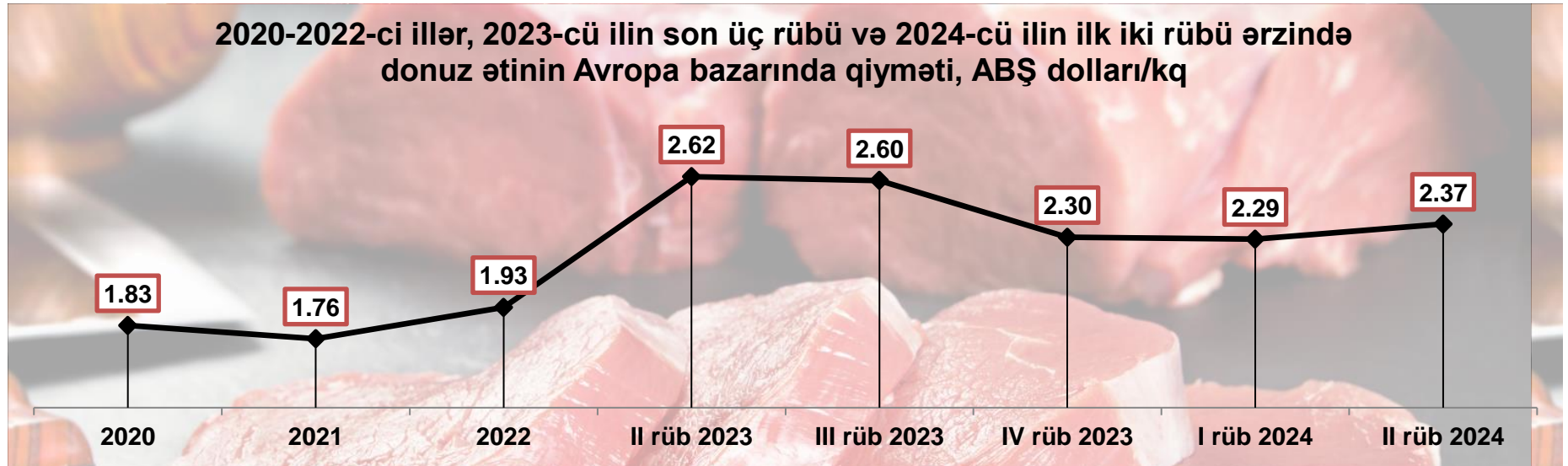
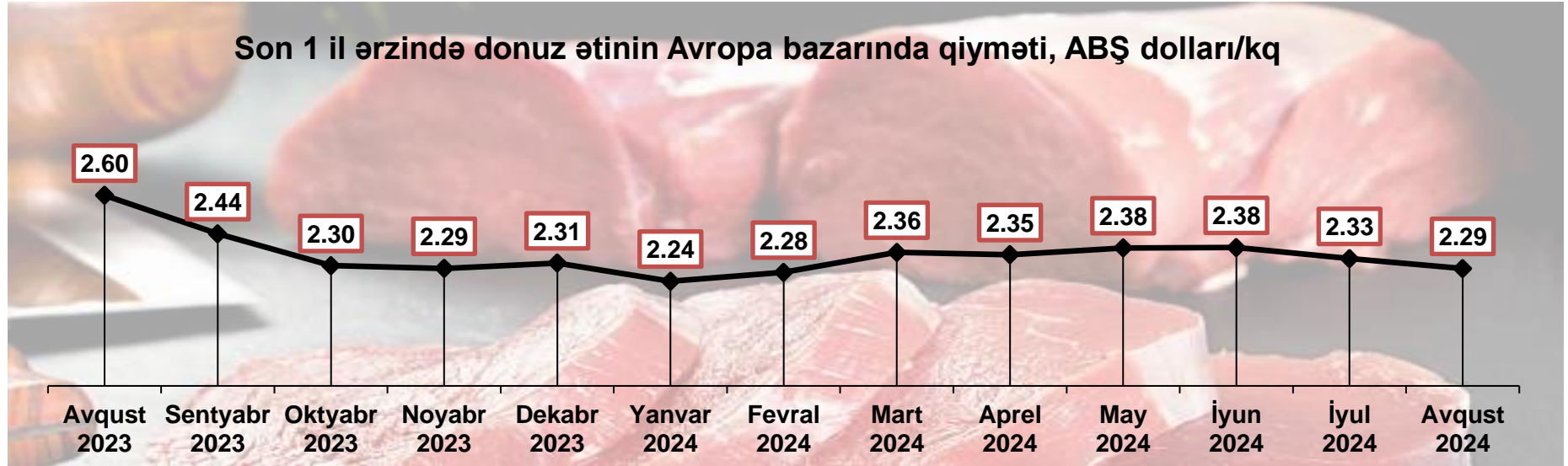
➤ 2024-cü ilin avqust ayında Avropa bazarında qoyun ətinin 1 kiloqramının orta qiyməti əvvəlki aya nisbətən 0.5% artaraq 9.0 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.

Mənbə: <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/prices.html>

Donuz ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal

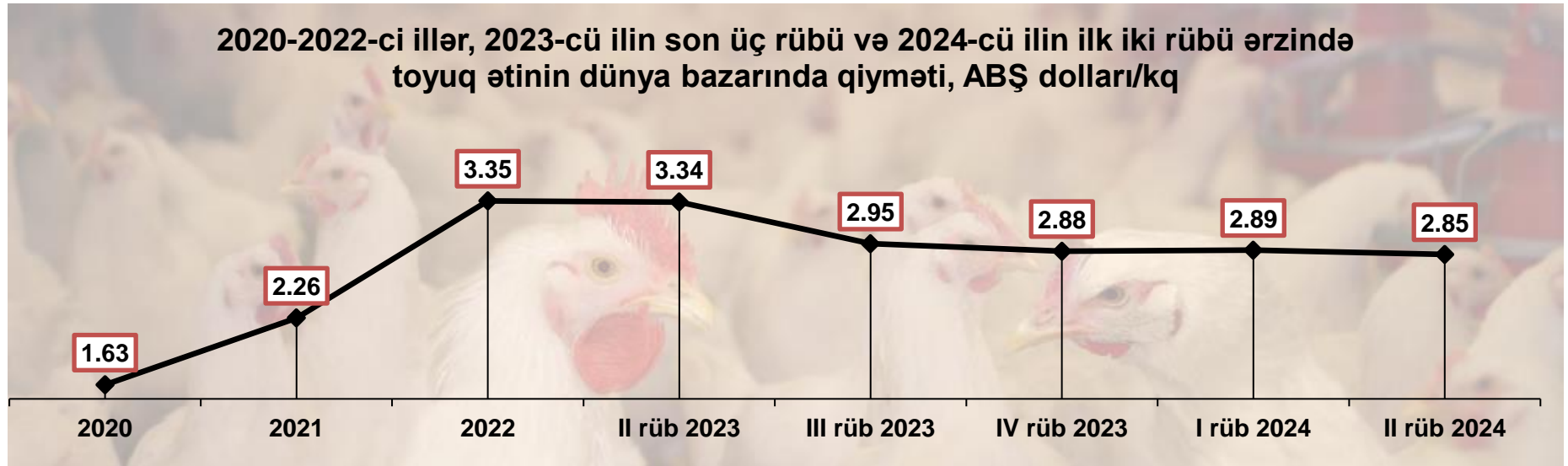
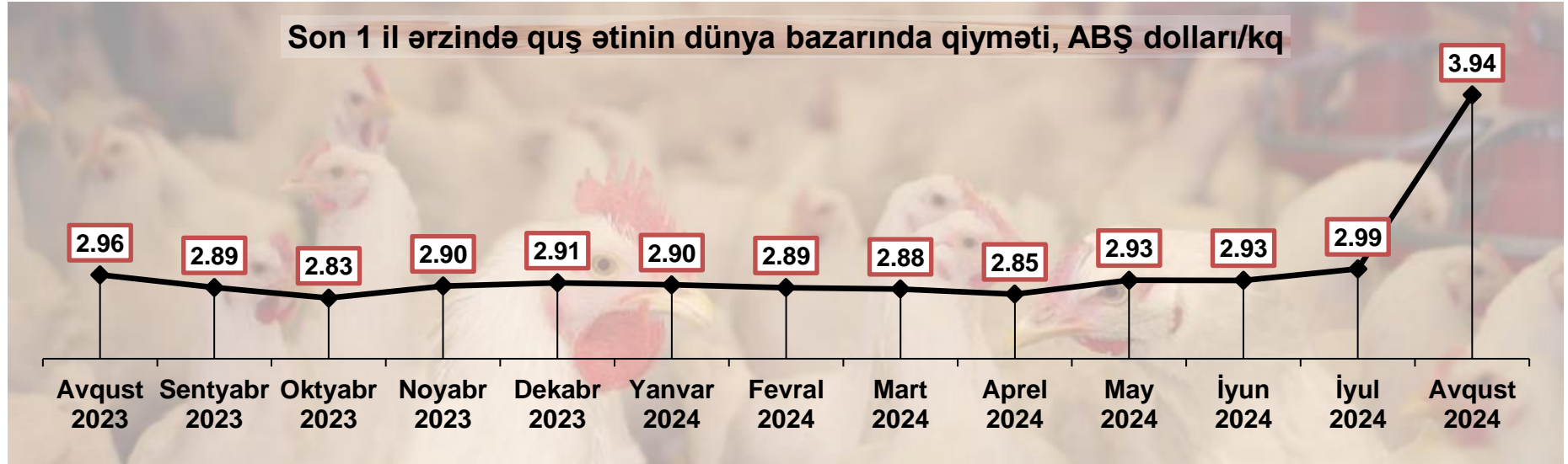
➤ 2024-cü ilin avqust ayında donuz ətinin 1 kiloqramının Avropa bazarı qiyməti əvvəlki aya nisbətən 1.8% azalaraq 2.3 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.

Mənbə: <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/prices.html>

Quş ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

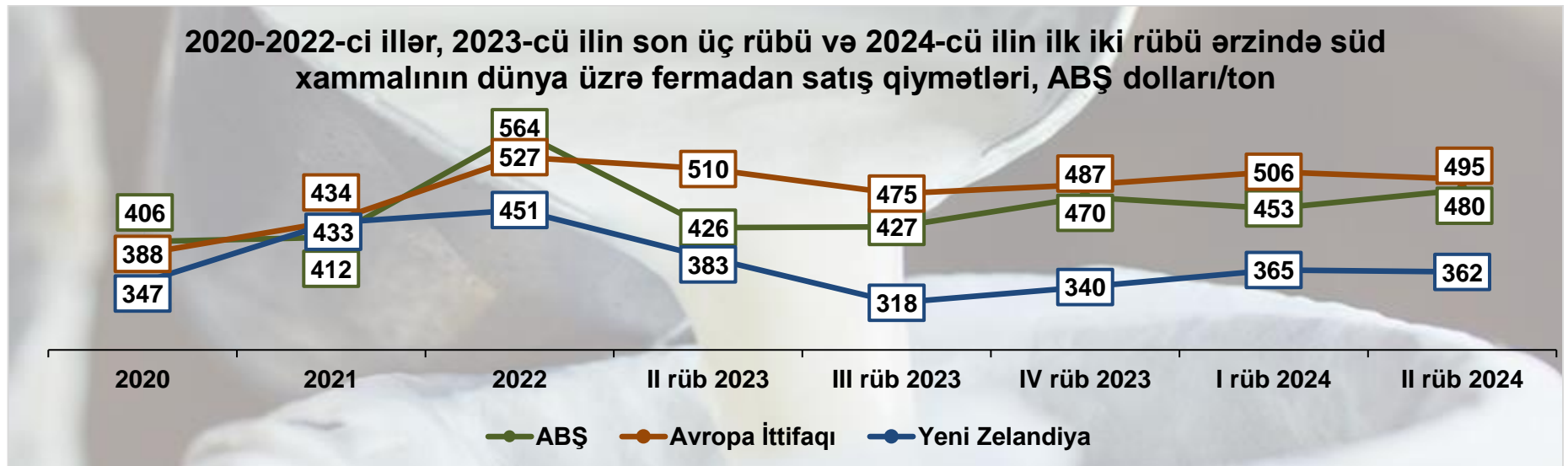
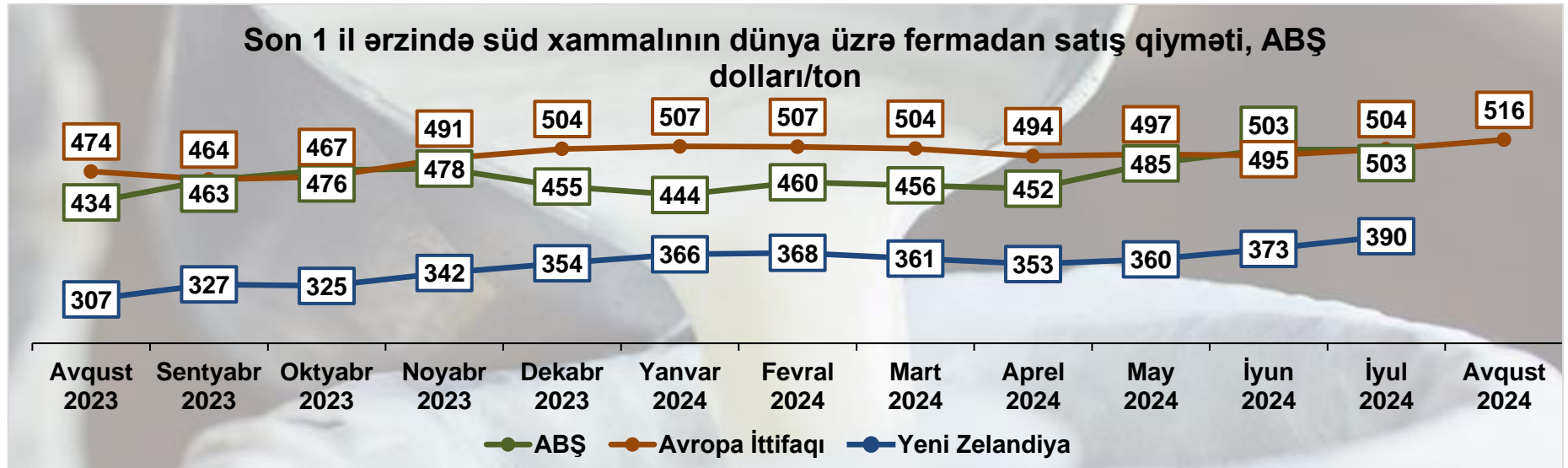
➤ 2024-cü ilin avqust ayında quş ətinin 1 kiloqramının dünya bazarı qiyməti əvvəlki ayla müqayisədə 31.8% artaraq 3.9 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.

Mənbə: <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/prices.html>

Südün dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

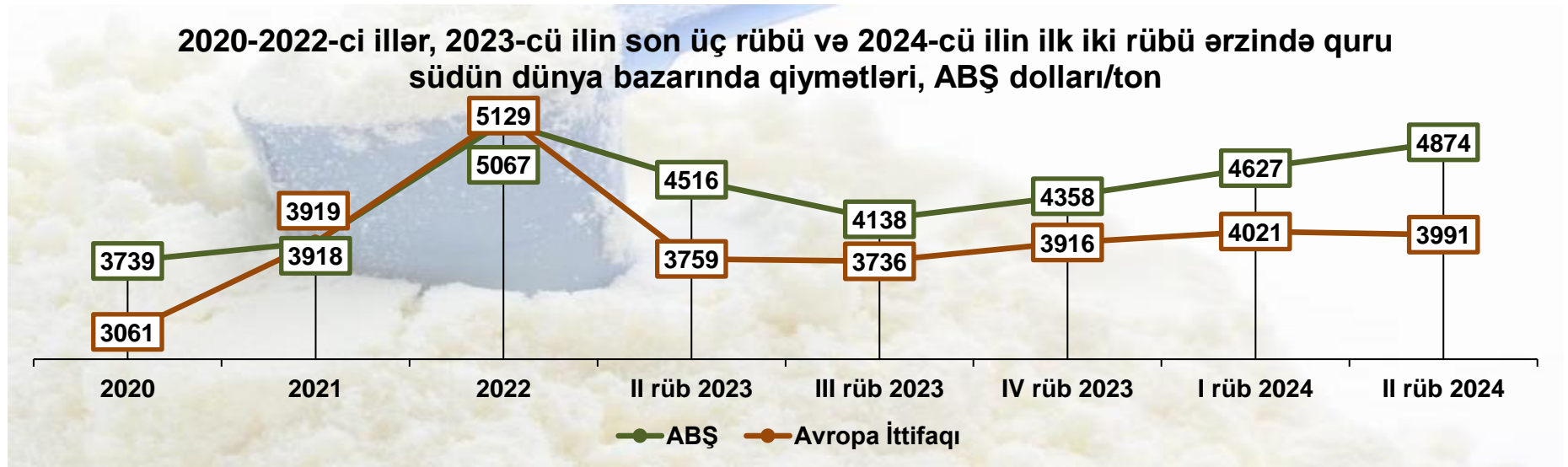
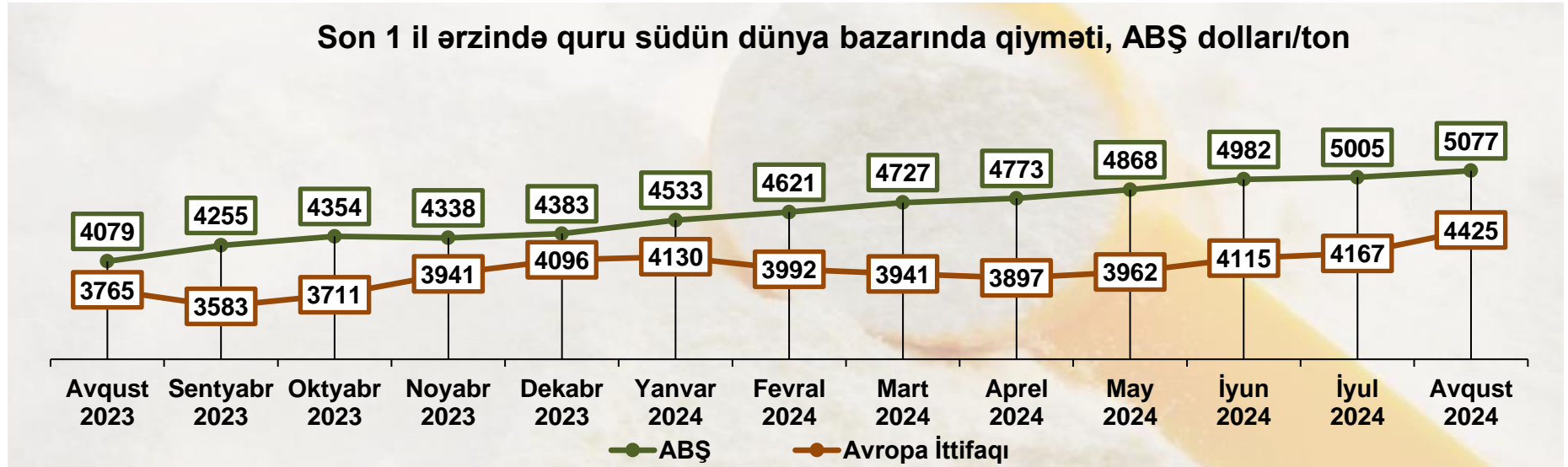
➤ 2024-cü ilin iyul ayında Yeni Zelandiya bazarında süd xammalının 1 tonunun fermadan satış qiyməti 3.8% artaraq 390 ABŞ dolları olmuş, ABŞ bazarında isə qiymət dəyişməz olaraq qalmışdır. Avqust ayında süd xammalının 1 tonunun fermadan satış qiyməti əvvəlki ay ilə müqayisədə Avropa İttifaqında 2.4% artaraq 516 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.

Mənbə: <https://www.clal.it/en/index.php>

➤ Quru südün 1 tonunun qiyməti 2024-cü ilin avqust ayında əvvəlki ayla müqayisədə ABŞ-da 1.4%, Avropa İttifaqında isə 6.2% artaraq müvafiq olaraq 5077 və 4425 ABŞ dolları olmuşdur.

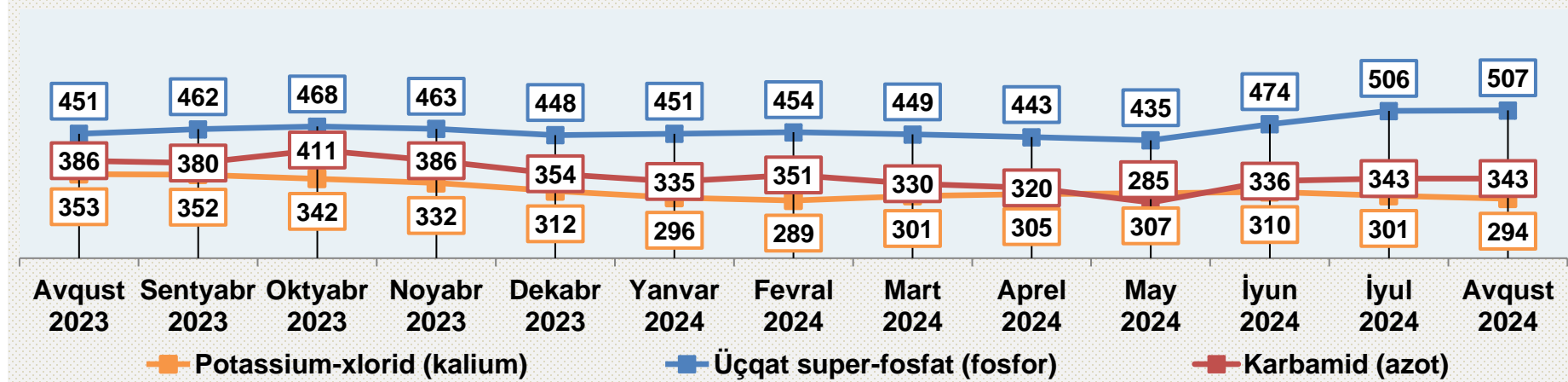

Mənbə: <https://www.clal.it/en/index.php>

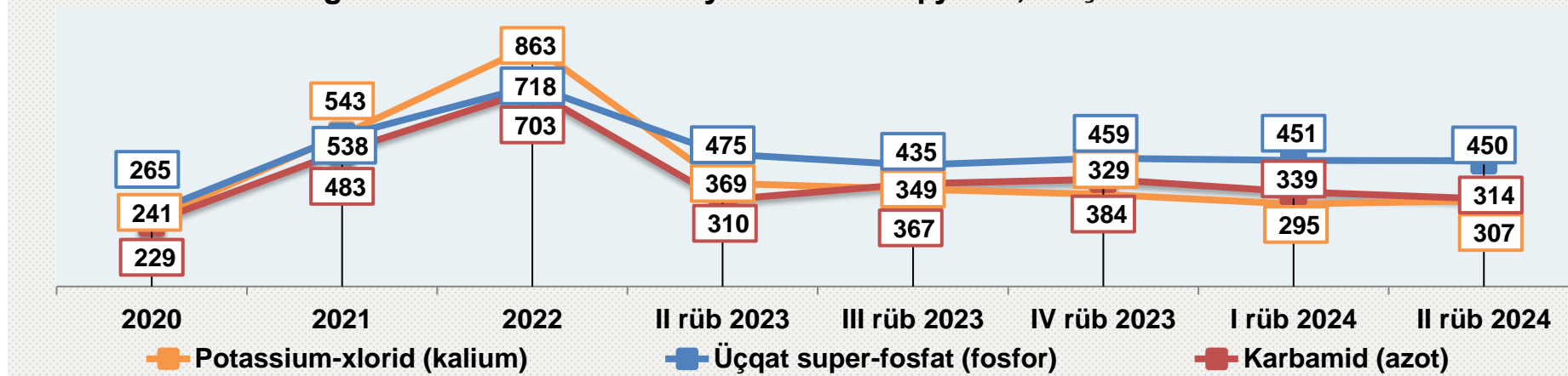
Gübrənin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➤ Avqust ayında fosfor gübrəsinin qiyməti əvvəlki aya nisbətən 0.3% artaraq 507 ABŞ dolları, azot gübrəsinin qiyməti isə dəyişməz olaraq 343 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır. Kalium gübrəsinin qiyməti əvvəlki aya nisbətən 2.2% azalaraq 294 ABŞ dolları səviyyəsinə enmişdir.

Son 1 il ərzində gübrənin növlər üzrə dünya bazarında qiyməti, ABŞ dolları/ton

2020-2022-ci illər, 2023-cü ilin son üç rübü və 2024-cü ilin ilk iki rübü ərzində gübrənin növlər üzrə dünya bazarında qiyməti, ABŞ dolları/ton

Mənbə: <https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets>

Əlaqə:

- (+994 12) 599-08-88
- <https://atm.gov.az/az/>
- <https://agroecomonomics.az/>
- info@atm.gov.az
- Süleyman Vəzirov küçəsi, 91
AZ 1025 Bakı, Azərbaycan

 **AQRAR TƏDQIQATLAR
MƏRKƏZİ**